

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Aeres VMBO Almere

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028

Programma Toetsing en Afsluiting VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028

Inleiding

Welkom in de bovenbouw van Aeres VMBO Almere. Nu je in leerjaar 3 zit, werk je al aan je diplomering, want het eindexamen start in het derde jaar al voor een aantal vakken.

Het eindexamen van een vak bestaat uit:

- een schoolexamen, of
- een schoolexamen en een centraal eindexamen, of
- een schoolexamen en een centraal schriftelijk en praktisch examen

De onderdelen die je voor je schoolexamen moet doen, worden beschreven in dit PTA, het Programma van Toetsing en Afsluiting. In Somtoday zie je de resultaten voor de schoolexamenonderdelen in je 'Examendossier'.

Elk vak heeft een PTA met toetsen of onderdelen, hierbij staat beschreven wat je moet leren en hoe je schoolexamencijfer tot stand komt. De meeste vakken hebben een PTA van één schooljaar. Bij vakken met het schoolexamen in jaar 4 tellen de cijfers van jaar 3 mee voor de overgang. In Somtoday zie je cijfers die tellen voor de overgang in je 'Voortgangsdossier'.

In dit boekje staat handige informatie en alles wat er de komende twee jaar van je wordt verwacht om je diploma te kunnen halen.

We wensen je heel veel succes!

Namens het hele onderwijsteam,
Y. Kok

Informatie over het schoolexamen

Toetsen - twee jaar schoolexamen of één jaar schoolexamen

Bij de meeste vakken horen de cijfers en beoordelingen op alleen de toetsen van jaar 3 of alleen de toetsen van jaar 4 bij je examen; dit is een schoolexamen met een 1-jarig PTA.

Het kan voorkomen dat het schoolexamen van een vak start in jaar 3 en in jaar 4 wordt afgerond, vlak voor de start van het centraal examen. Alle cijfers en beoordelingen op de toetsen van jaar 3 en jaar 4 zijn onderdeel van je examen; dit is een 2-jarig PTA.

Voortgangsdossiers

Sommige vakken hebben naast PTA toetsen in leerjaar 3 ook voortgangstoetsen. Deze toetsen tellen niet mee voor het schoolexamencijfer (en staan dus niet vermeld in dit PTA), ze tellen wel mee voor de overgang. In Somtoday zie je de cijfers die tellen voor de overgang in je 'Voortgangsdossier'. De cijfers die tellen voor je examen zie je in je 'Examendossier'.

PTA keuzevakken

Er is binnen Aeres ervoor gekozen om de PTA toetsen voor de keuzevakken in leerjaar 3 te plaatsen. Dit betekent niet dat elke toets in leerjaar 3 wordt gemaakt. Het kan zijn dat voor sommige keuzevakken de toets in leerjaar 4 wordt afgenomen.

Praktijkgericht vak groen (GL & TL)

Om administratieve redenen staan alle PTA-onderdelen van het praktijkgericht vak groen ingedeeld in periode 1. In de praktijk worden de betreffende onderdelen verspreid over alle drie de perioden afgenomen.

Algemene vaardigheden zijn onderdeel van het schoolexamen

Naast de onderdelen die je afsluit met een toets of opdracht werk je in de lessen van ieder vak, tijdens LOB, in mentor-of coachtijd en bij stages ook aan de volgende vaardigheden, die onderdeel zijn van het schoolexamen:

1. Werken aan vakoverstijgende thema's;
2. Leren uitvoeren;
3. Leren leren;
4. Leren communiceren;
5. Leren reflecteren op het leer- en werkproces;
6. Leren reflecteren op de toekomst.

Oriëntatie op leren en werken

Ook komt bij ieder vak oriëntatie op leren en werken aan bod (eindterm K1). In de les komt de theoretische kant aan bod: hoe het vak in de maatschappij en bij verschillende beroepen handig is. De praktijk van 'leren werken' komt tijdens stage aan bod. Oriëntatie op leren en werken wordt afgetekend d.m.v. onderdeel Stage in het LOB-PTA.

Periodes en examenreglement Aeres VMBO Almere

Het schooljaar is opgedeeld in periodes. in leerjaar 3 zijn er geen SE weken.

Jaar 3	Data	Herkasningsweek
Periode 1	17-08-26 t/m 27-11-26	Geen herkansing
Periode 2	30-11-26 t/m 19-03-27	05-04-27 t/m 09-04-27
Periode 3	22-03-27 t/m 25-06-27	21-06-27 t/m 25-06-27

De periodeverdeling van leerjaar 4 wordt begin van het schooljaar 2027-2028 gepubliceerd.

Regels bij absentie schoolexamen

Indien je een toets of een ander onderdeel van het schoolexamen niet kunt maken, bijvoorbeeld wegens ziekte of door bijzondere omstandigheden, moeten je ouders/verzorgers je vóór aanvang van de toets ziekmelden of toestemming vragen voor je afwezigheid bij de teamleider. De vakdocent biedt de gelegenheid tot het inhalen van het schoolexamen of het onderdeel (zie het examenreglement voor absentie bij een centraal examen).

Schoolexamenwerk op tijd inleveren - punctualiteit

Praktische opdrachten en Handelingsdelen moet je op tijd afronden en inleveren. Plannen en op tijd je werk afronden is een belangrijke competentie. Daarom weegt 'punctualiteit' (op tijd zijn) in de beoordeling bij deze PTA-onderdelen:

per dag te laat gaat 0,4 punt van je cijfer af, tot een maximum van 2,0 punten.

De deadline voor inleveren is voor alle opdrachten 20 dagen vóór uitreiking van het examendossier. Na de deadline kun je het schoolexamen niet meer afronden en kan de school je niet toelaten tot het centraal examen.

Herkansingen SE

Of een toets herkanst kan worden, staat in het vak-PTA; een 'ja' betekent niet dat je iedere toets opnieuw kan doen, maar dat deze herkansing aangevraagd kan worden. Na een herkansing geldt altijd het hoogste cijfer dat is behaald. Bespreek met je ouders, mentor en vakdocent welk vak/welke toets jou bij herkansing de beste kansen geeft. Je herkansing vervangt het cijfer van één toets. Bij langdurige ziekte of bijzondere omstandigheden kan de directeur, op advies van de LEC, een kandidaat extra herkansing(en) toekennen.

Herkansingsregeling

SE Profiel Groen (BB & KB):

Het schoolexamen voor het Profielvak Groen wordt in maart afgesloten. Sta je onvoldoende voor het schoolexamen van het Profielvak, dan mag je met één herkansing het cijfer van één PTA-onderdeel ophalen.

Praktijkgericht vak groen (GL & TL):

Het schoolexamen in het praktijkgericht vak groen (PVGR) wordt in maart afgesloten. Als je onvoldoende staat voor het schoolexamen PVGR dan zal alleen bij bijzondere omstandigheden de LEC een herkansing adviseren aan de directeur.

AVO-vakken:

Alleen schoolexamens die als herkansbaar staan aangeduid in het PTA, mogen herkanst worden. In leerjaar 3 zijn er twee momenten om een schoolexamen te herkansen. Het eerste moment is aan het einde van periode 2. Het tweede moment is aan het einde van periode 3. De LEC laat weten op welke data dit precies zal zijn. In leerjaar 4 zijn er drie SE-weken. Na elke SE-week volgt een herkansingsmoment, waarbij één schoolexamen van de afgelopen periode herkanst mag worden. De LEC communiceert tijdig wanneer het herkansingsmoment is. Een herkansing kan niet meegenomen worden naar een later moment. Leerlingen kunnen zich met een digitaal formulier opgeven voor een herkansing. In dit formulier staat de deadline voor het opgeven van de herkansing. Als een leerling zich niet voor de aangegeven deadline opgeeft, vervalt de herkansingsmogelijkheid. De leerlingen ontvangen het digitale formulier via Somtoday.

Keuzevakken en maatschappijleer:

De herkansingsregeling voor de keuzevakken en maatschappijleer staat beschreven in het Examenreglement Aeres VMBO.

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers. Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging (toetscijfer x weging). Een PO of HD wordt ook op punctualiteit beoordeeld. Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten met 'behaald' zijn beoordeeld.

De Locatie Examencommissie (LEC)

Op school zijn een aantal mensen het hele jaar bezig om de examens goed te regelen. Zij controleren of iedere leerling alle schoolexamens heeft gemaakt, of er bijzonderheden zijn en dat er bijvoorbeeld laptops met voorleesoptie zijn voor dyslecten. Dit groepje noemen we de LEC. Je kunt bij de LEC terecht met vragen over de afname en regels rond het school- en centraal examen. Bij ons op school zitten in de LEC:

Voorzitter: Jaap van der Wal

De examensecretaris: Thomas Bolleurs

Vervangend Examensecretaris: Joost van Dijk

Lid: Dirk Kuijpers

Lid: John van de Scheur

Ook is de medewerker van de administratie onmisbaar om jou een diploma uit te kunnen reiken, dit is op onze locatie: Miranda van Veenen.

Commissie van Beroep voor de examens

Postbus 245

6710 BE Ede

Als je bezwaar hebt op een genomen maatregel, dan kun je terecht bij de commissie van beroep.

Procedure na aanvraag herkansing

SE: na afloop van de periode word je geïnformeerd over de procedure SE-herkansingen

CE: na het bepalen van de uitslag voor het examen: als je op basis van je cijfers het eindexamen niet behaalt met je resultaten, dan krijg je een advies voor het inzetten van de herkansing volgens de regels van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Afronden en het eindcijfer van het schoolexamen

Het schoolexamen wordt uiterlijk 10 dagen voor aanvang van het centraal examen afgesloten. Na afsluiting van het schoolexamen kan in geval van bijzonderheden de herkansingsregeling nog gelden. De eindcijfers voor vakken van het schoolexamen waarin je ook een centraal examen aflegt en de resultaten voor maatschappijleer, CKV, LO en het profielwerkstuk in de GL en TL, worden uitgereikt middels het Examendossier. Je tekent voor ontvangst van het examendossier.

Leerlingenstatuut

In Artikel 4 van het leerlingenstatuut staan afspraken over toetsing. Het leerlingenstatuut en het volledige Examenreglement vind je op de website van Aeres VMBO: www.aeresvmbo.nl/over-aeres-vmbo/regelingen-en-statuten

Onder verantwoordelijkheid van:

College van Bestuur Aeres Groep
Mansholtlaan 18
6708 PA Wageningen

Postbus 245
6710 BE Ede

Aldus vastgesteld,
Datum: september 2026
Plaats: Almere

PTA per vak

Begrippen	Beschrijving
Periode	In deze kolom staat in welke periode een toets wordt afgenomen. Van de docent hoor je welke dag dat is. Handig is om in je agenda op te schrijven wanneer de toets is, en wat je moet kennen en kunnen. Handig is om in je agenda op te schrijven wanneer de toets is, wat je moet kennen en kunnen.
Afkorting	Elke toets heeft een afkorting. Voor de docenten is deze kolom belangrijk, omdat zij bij elke afgenomen toets een beoordeling moeten geven. De gegeven beoordelingen worden met deze afkorting vastgelegd in het examendossier.
Examenleenheid	In deze kolom staan de landelijke examenleenheden die verwijzen naar de eindtermen van elk vak.
Toetscode en omschrijving	In deze kolom staat de toetscode en een korte omschrijving van de toets.
Toetsvorm	In deze kolom staat op welke manier je laat zien wat je kent en kunt. In het PTA zie je de afkorting staan van de toetsvorm. Dat kan zijn een: MT - mondelinge toets ST - schriftelijke/digitale toets met gesloten en/of open vragen PO - praktische opdracht: product/ werkstuk/ presentatie/ video/ practicum/ stageopdracht/ etc. CTP - combitoets theorie en praktisch: het theoriedeel en praktijkdeel kan op verschillende momenten worden ingepland HD - handelingsdeel MP - meesterproef PF - portfolio: een verzameling van bewijsstukken die samen één geheel vormen PvB - proeve van bekwaamheid
Toetsduur	In deze kolom kun je zien hoeveel tijd je hebt voor een toets. De tijd wordt weergegeven in minuten. Als het vakje leeg is is de toetstijd vrij.
Weging	Hier kun je zien hoe zwaar een onderdeel meetelt voor je SE-cijfer.
Herkansing	Soms heb je het recht om een toets in een vak opnieuw te doen. Je kunt hierdoor je cijfer voor de toets verbeteren. Het hoogste cijfer telt. Alleen de toetsen met 'J' (Ja) kun je herkansen.

Beoordeling	In deze kolom kun je zien wat voor soort beoordeling je krijgt: een cijfer, behaald/ niet behaald of onvoldoende (O)/ voldoende (V)/ goed (G). Een 'O' geeft een rekenwaarde van 4,5, een 'V' geeft een rekenwaarde van 6,5 en een 'G' geeft een rekenwaarde van 8.
De examenstof hoort bij het	Hier staat waar de examenstof bij hoort: het schoolexamen, het centraal examen, schooleigen examenstof of een combinatie hiervan. In de vak-syllabus op examenblad.nl staan welke eindtermen horen bij het schoolexamen en welke eindtermen horen bij het centraal examen. De school kan ook eigen examenstof in het PTA opnemen.
Opmerkingen	In deze kolom staat soms extra informatie die handig is om te weten, zoals de hoofdstukken die je moet leren of een inleverdatum voor een opdracht. De informatie in deze kolom is geen formele PTA-inhoud. Deze opmerkingen geven extra informatie. Dit kan veranderen. Bij een aanpassing geeft je docent aan wat geldend is.

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / kunstvakken inclusief ckv
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	KV/K 1,2,3	VAL-B-KV1-1 Culturele activiteit 1	PO		1	N	Cijfer1-10	SE en School	Culturele activiteit 1
1	SE3.2	KV/K 1,2,3	VAL-B-KV1-2 Culturele activiteit 2	PO		1	N	Cijfer1-10	SE en School	Culturele activiteit 2
2	SE3.3	KV/K 1,2,3	VAL-B-KV1-3 Culturele activiteit 3	PO		1	N	Cijfer1-10	SE en School	Culturele activiteit 3
2	SE3.4	KV/K 1,2,3	VAL-B-KV1-4 Culturele activiteit 4	PO		1	N	Cijfer1-10	SE en School	Culturele activiteit 4
3	SE3.5	KV/K 1,2,3,4	VAL-B-KV1-5 Kunstdossier	PO		2	N	Cijfer1-10	SE en School	Kunstdossier
3	SE3.6	KV/K 1,2,3,4	VAL-B-KV1-6 Reflectie + Eindwerkstuk	PF		2	N	Cijfer1-10	SE en School	Reflectie + Eindwerkstuk

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / biologie
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K1,K2,K3,K4	VAL-B-BI-01 Microscopie	HD		1	N	Behaald / niet behaald	SE	De kandidaat kan: – kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan noemen, en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen noemen – beschrijven dat een organisme als een geheel beschouwd kan worden waarbij voor instandhouding en gezondheid van het organisme processen in onderlinge samenhang plaatsvinden.
1	SE3.2	K5	VAL-B-BI-02 ordening	PO	45	1	N	Cijfer1-10	SE	De kandidaat kan de rol van schimmels en bacteriën in het milieu noemen en toelichten.
2	SE3.3	K8	VAL-B-BI-03 Stevigheid en beweging	ST	60	1	J	Cijfer1-10	SE	De kandidaat kan: – delen die van belang zijn voor stevigheid en beweging noemen – de gevolgen van overbelasting noemen.

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / biologie

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
3	SE3.4	K7	VAL-B-BI-04 Duurzaam leven	ST	60	1	J	Cijfer1-10	SE	De kandidaat kan – toelichten dat de mens voor voedsel, water, zuurstof, grondstoffen, energie, voedselproductie en recreatie van ecosystemen afhankelijk is – beschrijven hoe de mens ecosystemen kan beïnvloeden – en toelichten waarom de mens er belang bij heeft een duurzame relatie tussen mens en milieu te bevorderen.

Leerjaar 4

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE4.1	K11	VAL-B-BI-05 Regeling en zintuigen	ST	60	1	J	Cijfer1-10	CE	De kandidaat kan de rol en de werking van zenuwstelsel, zintuigstelsel en hormoonstelsel toelichten.

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / biologie

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
2	SE4.2	K9,K10	VAL-B-BI-06 Transport, afweer en bescherming	ST	60	1	J	Cijfer1-10	CE en SE	De kandidaat kan: – vorm, werking en functie van , bloedvatenstelsel beschrijven – verband toelichten over de samenwerking verteringsstelsel en ademhalingsstelsel.De kandidaat kan toelichten hoe (infectie)ziekten zich ontwikkelen, hoe ze zich verspreiden en hoe men zich daartegen beschermt.
3	SE4.3	K6, K12	VAL-B-BI-07 Planten	ST	60	1	J	Cijfer1-10	CE	De kandidaat kan: – de namen van organismen opzoeken en de delen waaruit ze zijn samengesteld – de relaties noemen die ze onderling en met hun omgeving hebben.De kandidaat kan voortplanting en groei bij planten beschrijven, verbanden aangeven tussen vorm, bouw en leefwijze van planten en de omgeving waarin deze organismen leven

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / lichamelijke opvoeding
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	LO1/K/2,3,7	VAL-B-LO-1 Hardlopen, ver en hoogspringen en één vorm van werpen stoten en slingeren	PO	60	1	N	Cijfer1-10	SE	Atletiek
1	SE3.2	LO1/K/2,3,4	VAL-B-LO-2 De leerlingen spelen verschillende soorten doelspelen, over en weer inplaats spelen en in en uit maken spelen.	PO	60	1	N	Cijfer1-10	SE	Spel
2	SE3.3	LO1/K/2,3,6	VAL-B-LO-3 De leerlingen krijgen een dans aangeleerd en verzinnen er zelf nog een stukje bij.	PO	60	1	N	Cijfer1-10	SE en School	Bewegen op Muziek
2	SE3.4	LO1/K/2,3,8	VAL-B-LO-4 Stoeispelen	PO	60	1	N	Cijfer1-10	SE en School	Zelfverdediging
3	SE3.5	LO1/K/2,3,5	VAL-B-LO-5 Steun en vrij springen, herhaald springen en zwaaien.	PO	60	1	N	Cijfer1-10	SE en School	Turnen
3	SE3.6	LO1/K/2,3	VAL-B-LO-6 De leerlingen bereiden in een twee/drietal een les voor en geven deze vervolgens aan elkaar.	PO	120	1	N	Cijfer1-10	SE en School	Lesvoorbereiding ontwerpen en les verzorgen.

Leerjaar 4

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / lichamelijke opvoeding

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE4.1	LO/1/K,2,3,9	VAL-B-LO-7 De leerlingen maken een verslag van de sporten die ze hebben gedaan.	PF	90	1	N	onvoldoende, voldoende, goed	SE en School	
2	SE4.2	LO/1/K,2,3,9	VAL-B-LO-8 De leerlingen maken een verslag van de sporten die ze hebben gedaan.	PF	90	1	N	onvoldoende, voldoende, goed	SE en School	
2	SE4.3	LO1/K/1,2	VAL-B-LO-9 De leerlingen behandelen de onderdelen fitheid en uithoudingsvermogen en worden bewust gemaakt van hun eet en beweeggedrag.	CTP	240	1	N	onvoldoende, voldoende, goed	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / loopbaanbegeleiding
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
3	SE3.1	C1/C2	VAL-B-LOB-1 Beschrijving van loopbaanervaringen (Zoals: Skills, stage, open dag, lob opdrachten avo- vaken, etc), reflectie en vooruitblik	HD		1	N	Behaald / niet behaald	SE	

Leerjaar 4

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
3	SE4.1	C1/C2	VAL-B-LOB-2 Beschrijving van loopbaanervaringen (Zoals: Skills, stage, open dag, lob opdrachten avo- vaken, cv, etc), reflectie en vooruitblik	HD		1	N	Behaald / niet behaald	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / maatschappijleer
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	ML1/K/ 1,2,3,4,6,7	VAL-B-MA-1 Methode Thema's Maatschappijleer: Wat is maatschappijleer: 1: Wat is maatschappijleer? 1.1 De maatschappij 1.2 Wat leer je bij maatschappijleer? 1.3 Maatschappelijke problemen 1.4 Het klassengesprek 1.5 Kritisch denken + alle begrippen uit de begrippenlijst	ST	40	1	J	Cijfer1-10	SE	
1	SE3.2	ML1/K/ 1,2,3,4	VAL-B-MA-2 Cultuur en Identiteit: 3.1 Cultuur 3.2 Socialisatie 3.3 Identiteit 3.4 Wat is normaal? + alle begrippen uit de begrippenlijst	ST	40	1	J	Cijfer1-10	SE	
2	SE3.3	ML1/K/ 1,2,3,6	VAL-B-MA-3 Politiek: 4.1 Wat is politiek? 4.2 Wat valt er te kiezen? 4.3 Het parlement 4.5 Wie heeft de macht? 4.6 Politiek in de buurt + alle begrippen uit de begrippenlijst	ST	40	1	J	Cijfer1-10	SE	
2	SE3.4	ML1/K/ 1,2,3,6	VAL-B-MA-4 Rechtstaat: 5.1 Vrijheid en onvrijheid 5.2 Leven in een rechtstaat 5.3 Macht 5.4 Criminaliteit 5.5 Opgepakt ... en dan? 5.6 Straffen of voorkomen + alle begrippen uit de begrippenlijst	ST	40	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / maatschappijleer										
Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
3	SE3.5	ML1/K/ 1,2,3,5,7	VAL-B-MA-5 Pluriforme Samenleving: 7.1 Samen leven 7.2 Hokjesdenken 7.3 Integratie 7.4 Nederland is veranderd 7.5 Een inclusieve samenleving	ST	40	1	J	Cijfer1-10	SE	
3	SE3.6	ML1/K/ 1,2,3,4,6,7	VAL-B-MA-6 Burgerschap: 9.1 Onze basiswaarden 9.2 Sociale media en ik 9.3 Mijn invloed 9.4 Omgaan met diversiteit	PO		1	N	Cijfer1-10	SE en School	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / natuur- en scheikunde I
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	NASK1/K/ 1,2,3,7	VAL-B-NASK-01Licht en Beeld	PO	45	1	N	Cijfer1-10	SE	Licht en Beeld
2	SE3.2	NASK1/K/ 1,2,3,6,10	VAL-B-NASK-02Energie en Warmte	ST	45	1	N	Cijfer1-10	SE	Energie en Warmte
3	SE3.3	NASK1/K/ 1,2,3	VAL-B- NASK-03Leervaardigheden	ST	45	2	J	Cijfer1-10	SE	Leervaardigheden

Leerjaar 4

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE4.1	NASK1/K/ 1,2,3,4,6,10	VAL-B-NASK-1Stoffen en materialen	ST	60	2	J	Cijfer1-10	SE	Stoffen en materialen
2	SE4.2	NASK1/K/ 1,2,3,4,5,8	VAL-B-NASK-2Elektriciteit en geluid	ST	60	2	J	Cijfer1-10	SE	Elektriciteit en geluid

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / wiskunde
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	WI/K/1, 3, 7, 8	VAL-B-WI-1 Rekenen	ST	75	2	J	Cijfer1-10	SE	Rekenen Hoofdstuk 2, 5 en 7
1	SE3.2	WI/K/1, 3, 4, 9	VAL-B-WI-2 Verbanden	ST	100	2	J	Cijfer1-10	SE	Verbanden hoofdstuk 3 + 8

Leerjaar 4

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE4.1	WI/K/1,3, 5, 8	VAL-B-WI-3 Statistiek	ST	60	2	J	Cijfer1-10	SE	Statistiek
2	SE4.2	WI/K/1, 3, 6, 8	VAL-B-WI-4 Meetkunde	ST	100	2	J	Cijfer1-10	CE en SE	Meetkunde
3	SE4.3	WI/K/2	VAL-B-WI-5 Begrippenboekje/ studiewijzer	PO		1	N	onvoldoende, voldoende, goed	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / groen
Leerjaar 4

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE4.1	P/GR/1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4.1; 4.2; 4.3	VAL-B-GRN-1 Voortgangstoets De lesbundels behorend bij de verschillende profielmodulen: PM1 Groene Productie, PM2 Tussen productie en verkoop, PM3 Vergroening stedelijke omgeving, PM4 Groene vormgeving en verkoop. Inclusief deel a en b van kern groen	CTP	210	1	J	Cijfer1-10	CE en SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / actief in de natuur
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/groen/ 16.1 K/ groen/16.2 K/groen/ 16.3	VAL-B-ACTN-1Recreatieve activiteiten in de natuur organiseren en begeleiden.Informatie geven over de weersomstandigheden, planten, dieren, het terrein.Terreinonderhoud, (eetbare) planten herkennen, onderkomen maken van natuurlijke materialen.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/GR/ 16.1,2,3	VAL-B-ACTN-2Actief in de natuur	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / bloemwerk
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/4.1 K/ GR/4.2 K/ GR/4.3 K/ GR/4.4	VAL-B-BLWK-1 lesstof: Bloemwerk maken. Winkelproducten inpakken. Symboliek gebruiken in een bloemenarrangement. In opdracht een bloemstuk maken.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/GR/4	VAL-B-BLWK-2 Bloemwerk	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / de bijzondere keuken

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/HBR/6	VAL-B-BZKK-1 Lesstof: trends, cultuur en marketing. Lesstof: het bereiden van gerechten uit verschillende landen.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/HBR/6	VAL-B-BZKK-2 De bijzondere keuken	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / fotografie
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/MVI/7.1 K/ MVI/7.2 K/ MVI/7.3 K/ MVI/7.4	VAL-B-FOTO-1 lesstof: een fotografie concept en/of plan voor de opdrachtgever ontwikkelen. lesstof: fotografische beelden realiseren en bewerken. lesstof: fotografie apparatuur en materiaal onderhouden en beheren lesstof: fotografiewerk presenteren en promoten.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/MVI/7	VAL-B-FOTO-2 Fotografie	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / gezonde dieren
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/9.1 K/ GR/9.2 K/ GR/9.3 K/ GR/9.4	VAL-B-GZDR-1 Gezonde dieren (voeradvies opstellen) Gezonde dieren (levensfasen en productiecycli) Gezonde dieren (omgaan met dieren) Gezonde dieren	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/GR/9	VAL-B-GZDR-2 Gezonde dieren	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / groene vormgeving en styling
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/5.1 K/ GR/5.2 K/ GR/5.3 K/ GR/5.4 K/ GR/5.5	VAL-B-GRVS-1 lesstof: Vorm geven. Technieken gebruiken en combineren bij de vormgeving van een plantaardig product. Een plantaardig product vormgeven en vormgevingsprincipes toepassen. Een plantaardig product vormgeven vanuit een kunsthistorisch perspectief. Een stijlkamer ontwerpen en sfeer geven aan een interieur.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/GR/5	VAL-B-GRVS-2 Groene vormgeving en styling.	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / het houden van dieren
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/8.1 K/ GR/8.2 K/ GR/8.3	VAL-B-HVDR-1 Portfolio bevat bewijsstukken die eindtermen over 'rassen en diersoorten' afdekken. Portfolio bevat bewijsstukken die eindtermen over 'huisvesting' afdekken. Portfolio bevat bewijsstukken die eindtermen over 'dagelijkse- en periodieke verzorging' afdekken.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/GR/8	VAL-B-HVDR-2 Het houden van dieren	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / robotica
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/D&P/2.1 K/D&P/2.2 K/D&P/2.3	VAL-B-ROBO-1 Oriëntatie op moderne technische toepassingen. Eenvoudige schakelingen bouwen. Een eenvoudig geprogrammeerde handeling door een robot laten uitvoeren.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/PIE/22	VAL-B-ROBO-2 Robotica	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / tuinontwerp en -aanleg
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR2.1 K/ GR2.2 K/ GR2.3	VAL-B-TOA-1 Oriëntatie op ontwerpen en aanleggen van tuinen. Tuinen ontwerpen en aanleggen. Werkzaamheden opleveren.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/GR/ 2	VAL-B-TOA-2 Tuinen ontwerpen en aanleggen	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / werk in tuin en landschap
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR3/01 K/ GR3/02 K/ GR3/03 K/ GR3/04	VAL-B-WTL-1 Op correctie wijze met klanten omgaan. Plaatsen van en technisch onderhoud doen aan recreatieve voorzieningen. Planten herkennen en benoemen. Seizoensgebonden onderhoud verrichten.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/GR/3	VAL-B-WTL-2 Werk in tuin en landschap.	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / mode en design
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/EO/8.1 K/ EO/8.2	VAL-B-MODE-1 lesstof: werkzaamheden binnen mode en design uitvoeren ten aanzien van ontwerpen. lesstof: werkzaamheden binnen mode en design uitvoeren ten aanzien van productietechnieken.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/EO/8	VAL-B-MODE-2 Mode en design	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / de bakkerij
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	P/HBR/2.1 P/ HBR/2.2	VAL-B-BAKK-1 lesstof: recepten lezen en bereiden + kostprijs berekenen. Juiste ingrediënten en materialen kunnen toepassen bij de bereiding.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	P/HBR/2	VAL-B-BAKK-2 Bakkerij	PvB	135	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / installeren en monteren
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	P/PIE/4.1 P/ PIE/4.2	VAL-B-INSM-1 Een sanitaire installatie aanleggen aan de hand van een werktekening. Een elektrische huisinstallatie aanleggen aan de hand van een installatietekening.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	P/PIE/4	VAL-B-INSM-2 Monteren en installeren	PvB	480	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / natuurlijk groen
Leerjaar 4

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	PTA1		VAL-B-NTG-1 Voorbeelden en argumenten noemen voor agrarisch beheer. Aanpassingen benoemen en toepassen ter bescherming van de wilde flora en fauna in het agrarisch landschap, rekening houdend met wet- en regelgeving. Aanpassingen benoemen en toepassen ter bevordering van de diversiteit aan soorten wilde flora en fauna (biodiversiteit).	PF		0	J	Behaald / niet behaald	SE	K/GR/13.01 K/GR/13.02 K/GR/13.03 K/GR/13.04 K/GR/13.05
1	PTA2		VAL-B-NTG-2 Natuurlijk groen	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/GR/8

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / voeding: hoe maak je het?
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/11 K/ GR/11.1 K/ GR/11.2	VAL-B-VOED-1 Kwaliteit en voedselveiligheid. Verschillende voedingstrends herkennen. Onderzoeken, product en proces variabelen beheren.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/GR/11	VAL-B-VOED-2 Voeding hoe maak je het?	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / voorkomen van ongevallen en EHBO
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/12.1 K/GR/12.2 K/GR/12.3 K/GR/12.4 K/GR/12.5	VAL-B-EHBO-1 Voorkomen van ongevallen en EHBO veiligheid en risicopreventie. functies organen en weefsels handelen volgens het 5 stappenplan. stoornissen vitale functies. letsel herkennen, vaststellen en naar handelen.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/GR/12	VAL-B-EHBO-2 Lesstof: Voorkomen van ongevallen en EHBO	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / voeding en beweging
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/4.1 K/ GR/4.2 K/ GR/4.3	VAL-B-VDBW-1 Produce en verkopen van plantaardig voedingsmiddelen. Verantwoorde voeding. Bewegingsactiviteit in de open lucht.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/GR/4	VAL-B-VDBW-2 Voeding en beweging	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / hout- en meubelverbindingen
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	P/BWI/3.1 P/BWI/3.2	VAL-B-HMVB-1 Portfolio Hout en meubelverbinding. Aan de hand van een werktekening alle werkzaamheden verrichten voor het maken van een werkstuk met enkelvoudige verbindingen.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	P/BWI/3	VAL-B-HMVB-2 Een werkstuk met verschillende eenvoudige verbindingen maken.	PvB	480	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / water, techniek en duurzaamheid
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/PIE/25.1 K/PIE/25.2 K/PIE/25.3 K/PIE/25.4 K/PIE/25.5	Portfolio	HD		1	N	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/PIE/25.1 K/PIE/25.2 K/PIE/25.3 K/PIE/25.4 K/PIE/25.5	Proeve van Bekwaamheid	PvB		1	N	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / dronetechiek I
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/PIE/22.1 K/PIE/22.2 K/PIE/22.3 K/PIE/22.4	VAL-B-DT1-2 Het onderscheiden van de type drones en het kennen van de principes van het vliegen, de techniek van vluchtsensoren en de toepassingsmogelijkheden daarvan. Het kennen van de wet- en regelgeving die geldt voor het vliegen met drones. Interpreteren van een eenvoudig vluchtplan en een ontwerp daarvoor maken. Het uitvoeren van een vlucht met een drone in een beroepssituatie op basis van een (zelfontworpen) vluchtplan.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/PIE/22	VAL-B-DT1-2 Dronetechiek 1	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / wonen en design
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/EO/10.1 K/EO/10.2 K/EO/10.3	VAL-B-WODE-1 lesstof: werkzaamheden binnen wonen en design uitvoeren voor een opdrachtgever zoals een (interieur-)bedrijf of particulier, bijvoorbeeld door een (leerling-) stoffeerder/meubelmaker: Ten aanzien van het bedenken van een woonstijlconcept. Ten aanzien van het ontwerpen van een sample passend bij een woonstijlconcept. Ten aanzien van het toepassen van stoffeer- en bewerktechnieken t.b.v. een sample.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	K/EO/10	VAL-B-WODE-2 Wonen en design	PvB	90	1	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Basisberoepsgerichte leerweg 2026-2028 / een product maken en verbeteren
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	P/D&P/3.1 P/ D&P/3.2	VAL-B-PRMV-1 Een ontwerp en een product beoordelen, ontwerpen, tekenen en printen in 3D.	HD		1	J	Behaald / niet behaald	SE	
1	SE3.2	P/D&P/3	VAL-B-PRMV-2 Een product maken en verbeteren.	PvB	480	1	J	Cijfer1-10	SE	

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Basisberoepsgerichte leerweg

Voor de volledige omschrijving van de eindtermen verwijzen we naar de huidige versies van de syllabi en examenprogramma's:
<https://www.examenblad.nl/2027/vmbo-bb/vakken>

Nederlands
NE/K/1 Oriëntatie op leren en werken NE/K/2 Basisvaardigheden NE/K/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheid NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid NE/K/6 Leesvaardigheid NE/K/7 Schrijfvaardigheid NE/K/8 Fictie
Engels
MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken MVT/K/2 Basisvaardigheden MVT/K/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde Talen MVT/K/4 Leesvaardigheid MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid MVT/K/6 Gespreksvaardigheid MVT/K/7 Schrijfvaardigheid
Wiskunde
WI/K/1 Oriëntatie op leren en werken WI/K/2 Basisvaardigheden WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde WI/K/4 Algebraïsche verbanden WI/K/5 Rekenen, meten en schatten WI/K/6 Meetkunde WI/K/7 Informatieverwerking, statistiek WI/K/8 Geïntegreerde wiskundige activiteiten

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Basisberoepsgerichte leerweg

Biologie

BI/K/1 Oriëntatie op leren en werken
BI/K/2 Basisvaardigheden
BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie
BI/K/4 Cellen staan aan de basis
BI/K/5 Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk
BI/K/6 Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend
BI/K/7 Mensen beïnvloeden hun omgeving
BI/K/8 Houding, beweging en conditie
BI/K/9 Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding
BI/K/10 Bescherming
BI/K/11 Reageren op prikkels
BI/K/12 Van generatie op generatie

Natuur- en scheikunde I

NASK1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
NASK1/K/2 Basisvaardigheden
NASK1/K/3 Leervaardigheden in het vak natuurkunde
NASK1/K/4 Stoffen en materialen
NASK1/K/5 Elektrische energie
NASK1/K/6 Verbranden en verwarmen
NASK1/K/7 Licht en beeld
NASK1/K/8 Geluid
NASK1/K/9 Kracht en veiligheid
NASK1/K/10 Bouw van de materie

Maatschappijleer

ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
ML1/K/2 Basisvaardigheden
ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer
ML1/K/4 Cultuur en socialisatie
ML1/K/5 Sociale verschillen
ML1/K/6 Macht en zeggenschap
ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering

Kunstvakken inclusief CKV

KV/K/1 Oriëntatie op leren en werken
KV/K/2 Basisvaardigheden
KV/K/3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping
KV/K/4 Reflectie en kunstdossier

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Basisberoepsgerichte leerweg

Lichamelijke opvoeding

LO1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
LO1/K/2 Basisvaardigheden
LO1/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding
LO1/K/4 Spel
LO1/K/5 Turnen
LO1/K/6 Bewegen op muziek
LO1/K/7 Atletiek
LO1/K/8 Zelfverdediging
LO1/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten

Profielvak Groen

P/GR/1.1 kennis hebben van eigentijds en duurzaam ondernemen in de groene sector, rekening houdend met omgevingsfactoren
P/GR/1.2 plantaardige producten vermeerderen, gewassen en planten telen en oogsten en daarbij gangbare technologie en technieken herkennen en gebruiken
P/GR/1.3 op bedrijfsmatige wijze dieren houden en hierbij verantwoorde keuzes maken met respect voor welzijn, voedselveiligheid, milieu en duurzaamheid
P/GR/2.1 voedingsmiddelen uit de groene sector hanteren, verwerken, bereiden en bewaren en van de juiste informatie voorzien
P/GR/2.2 in de groene sector geproduceerde producten selecteren, verpakken en transport klaar maken, afgestemd op het verkoopkanaal
P/GR/2.3 een voorraadbeheersysteem gebruiken, bestelopdrachten in ontvangst nemen en verwerken tot een order en goederen klaarzetten voor verzending
P/GR/3.1 een ontwerp maken voor de inrichting van een groene ruimte met planten en dieren
P/GR/3.2 een ontwerp voor een groene ruimte met planten en dieren realiseren
P/GR/3.3 een groene ruimte onderhouden en beheren
P/GR/3.4 anderen informeren over het belang van planten en dieren en over de herkomst van natuurlijke producten
P/GR/4.1 verschillen tussen retailformules benoemen en hier naar handelen, producten bestellen en bestelde goederen en producten in ontvangst nemen, controleren, verwerken en verzorgen
P/GR/4.2 ontwerpen, promoten, inrichten en presenteren aan de hand van een winkelformule
P/GR/4.3 producten verkopen

Beroepsgerichte keuzevakken

De eindtermen voor de beroepsgerichte keuzevakken vind je op de website van Stichting Platforms vmbo:
<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/>

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Kaderberoepsgerichte leerweg

Voor de volledige omschrijving van de eindtermen verwijzen we naar de huidige versies van de syllabi en examenprogramma's:
<https://www.examenblad.nl/2027/vmbo-kb/vakken>

Nederlands
NE/K/1 Oriëntatie op leren en werken NE/K/2 Basisvaardigheden NE/K/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheid NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid NE/K/6 Leesvaardigheid NE/K/7 Schrijfvaardigheid NE/K/8 Fictie
Engels
MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken MVT/K/2 Basisvaardigheden MVT/K/3 Leervaardigheden in de Moderne Vreemde Talen MVT/K/4 Leesvaardigheid MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid MVT/K/6 Gespreksvaardigheid MVT/K/7 Schrijfvaardigheid
Wiskunde
WI/K/1 Oriëntatie op leren en werken WI/K/2 Basisvaardigheden WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde WI/K/4 Algebraïsche verbanden WI/K/5 Rekenen, meten en schatten WI/K/6 Meetkunde WI/K/7 Informatieverwerking, statistiek WI/K/8 Geïntegreerde Wiskundige Activiteiten

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Kaderberoepsgerichte leerweg

Biologie

BI/K/1 Oriëntatie op leren en werken
BI/K/2 Basisvaardigheden
BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie
BI/K/4 Cellen staan aan de basis
BI/K/5 Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk
BI/K/6 Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend
BI/K/7 Mensen beïnvloeden hun omgeving
BI/K/8 Houding, beweging en conditie
BI/K/9 Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding
BI/K/10 Bescherming
BI/K/11 Reageren op prikkels
BI/K/12 Van generatie op generatie
BI/K/13 Erfelijkheid en evolutie

Natuur- en scheikunde I

NASK1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
NASK1/K/2 Basisvaardigheden
NASK1/K/3 Leervaardigheden in het vak natuurkunde
NASK1/K/4 Stoffen en materialen
NASK1/K/5 Elektrische energie
NASK1/K/6 Verbranden en verwarmen
NASK1/K/7 Licht en beeld
NASK1/K/8 Geluid
NASK1/K/9 Kracht en veiligheid
NASK1/K/10 Bouw van de materie
NASK1/K/11 Straling en stralingsbescherming
NASK1/K/12 Het weer

Maatschappijleer

ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
ML1/K/2 Basisvaardigheden
ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer
ML1/K/4 Cultuur en socialisatie
ML1/K/5 Sociale verschillen
ML1/K/6 Macht en zeggenschap
ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Kaderberoepsgerichte leerweg

Kunstvakken inclusief CKV

KV/K/1 Oriëntatie op leren en werken
KV/K/2 Basisvaardigheden
KV/K/3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping
KV/K/4 Reflectie en kunstdossier

Lichamelijke opvoeding

LO1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
LO1/K/2 Basisvaardigheden
LO1/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding
LO1/K/4 Spel
LO1/K/5 Turnen
LO1/K/6 Bewegen op muziek
LO1/K/7 Atletiek
LO1/K/8 Zelfverdediging
LO1/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten

Profielvak Groen

P/GR/1.1 Kennis hebben van eigentijds en duurzaam ondernemen in de groene sector, rekening houdend met omgevingsfactoren
P/GR/1.2 Plantaardige producten vermeerderen, gewassen en planten telen en oogsten en daarbij gangbare technologie en technieken herkennen en gebruiken
P/GR/1.3 Op bedrijfsmatige wijze dieren houden en hierbij verantwoorde keuzes maken met respect voor welzijn, voedselveiligheid, milieu en duurzaamheid
P/GR/2.1 Voedingsmiddelen uit de groene sector hanteren, verwerken, bereiden en bewaren en van de juiste informatie voorzien
P/GR/2.2 In de groene sector geproduceerde producten selecteren, verpakken en transport klaar maken, afgestemd op het verkoopkanaal
P/GR/2.3 Een voorraadbeheersysteem gebruiken, bestelopdrachten in ontvangst nemen en verwerken tot een order en goederen klaarzetten voor verzending
P/GR/3.1 Een ontwerp maken voor de inrichting van een groene ruimte met planten en dieren
P/GR/3.2 Een ontwerp voor een groene ruimte met planten en dieren realiseren
P/GR/3.3 Een groene ruimte onderhouden en beheren
P/GR/3.4 Anderen informeren over het belang van planten en dieren en over de herkomst van natuurlijke producten
P/GR/4.1 Verschillen tussen retailformules benoemen en hier naar handelen, producten bestellen en bestelde goederen en producten in ontvangst nemen, controleren, verwerken en verzorgen
P/GR/4.2 Ontwerpen, promoten, inrichten en presenteren aan de hand van een winkelformule
P/GR/4.3 Producten verkopen

Beroepsgerichte keuzevakken

De eindtermen voor de beroepsgerichte keuzevakken vind je op de website van Stichting Platforms vmbo:
<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/>

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Voor de volledige omschrijving van de eindtermen verwijzen we naar de huidige versies van de syllabi en examenprogramma's:
<https://www.examenblad.nl/2027/vmbo-gl/vakken>

Nederlands

NE/K/1 Oriëntatie op leren en werken
NE/K/2 Basisvaardigheden
NE/K/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands
NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheid
NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid
NE/K/6 Leesvaardigheid
NE/K/7 Schrijfvaardigheid
NE/K/8 Fictie
NE/V/1 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
NE/V/2 Schrijven op basis van documentatie
NE/V/3 Vaardigheden in samenhang

Engels

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken
MVT/K/2 Basisvaardigheden
MVT/K/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde Talen
MVT/K/4 Leesvaardigheid
MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid
MVT/K/6 Gespreksvaardigheid
MVT/K/7 Schrijfvaardigheid
MVT/V/1 Leesvaardigheid
MVT/V/3 Kennis van land en samenleving
MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
MVT/V/5 Vaardigheden in samenhang

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Wiskunde

WI/K/1 Oriëntatie op leren en werken
WI/K/2 Basisvaardigheden
WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde
WI/K/4 Algebraïsche verbanden
WI/K/5 Rekenen, meten en schatten
WI/K/6 Meetkunde
WI/K/7 Informatieverwerking, statistiek
WI/K/8 Geïntegreerde Wiskundige Activiteiten
WI/V/1 Aanvullende eisen
WI/V/2 Verrijkingsopdrachten
WI/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
WI/V/4 Vaardigheden in samenhang

Biologie

BI/K/1 Oriëntatie op leren en werken
BI/K/2 Basisvaardigheden
BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie
BI/K/4 Cellen staan aan de basis
BI/K/5 Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk
BI/K/6 Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend
BI/K/7 Mensen beïnvloeden hun omgeving
BI/K/8 Houding, beweging en conditie
BI/K/9 Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding
BI/K/10 Bescherming
BI/K/11 Reageren op prikkels
BI/K/12 Van generatie op generatie
BI/K/13 Erfelijkheid en evolutie
BI/V/1 Bescherming en antistoffen
BI/V/2 Gedrag bij mens en dier
BI/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
BI/V/4 Vaardigheden in samenhang

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Natuur- en scheikunde I

NASK1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
NASK1/K/2 Basisvaardigheden
NASK1/K/3 Leervaardigheden in het vak natuurkunde
NASK1/K/4 Stoffen en materialen
NASK1/K/5 Elektrische energie
NASK1/K/6 Verbranden en verwarmen
NASK1/K/7 Licht en beeld
NASK1/K/8 Geluid
NASK1/K/9 Kracht en veiligheid
NASK1/K/10 Bouw van de materie
NASK1/K/11 Straling en stralingsbescherming
NASK1/K/12 Het weer

Duits

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken
MVT/K/2 Basisvaardigheden
MVT/K/3 Leervaardigheden in de Moderne Vreemde Talen
MVT/K/4 Leesvaardigheid
MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid
MVT/K/6 Gespreksvaardigheid
MVT/K/7 Schrijfvaardigheid
MVT/V/1 Leesvaardigheid
MVT/V/2 Schrijfvaardigheid
MVT/V/3 Kennis van land en samenleving
MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
MVT/V/5 Vaardigheden in samenhang

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Economie

EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken
EC/K/2 Basisvaardigheden
EC/K/3 Leervaardigheden in het vak economie
EC/K/4A Consumptie
EC/K/4B Consumptie en consumentenorganisaties
EC/K/5A Arbeid en productie
EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven
EC/K/6 Overheid en bestuur
EC/K/7 Internationale ontwikkelingen
EC/K/8 Natuur en milieu
EC/V/1 Verrijkingstof
EC/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
EC/V/3 Vaardigheden in samenhang

Maatschappijleer

ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
ML1/K/2 Basisvaardigheden
ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer
ML1/K/4 Cultuur en socialisatie
ML1/K/5 Sociale verschillen
ML1/K/6 Macht en zeggenschap
ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering

Kunstvakken inclusief CKV

KV/K/1 Oriëntatie op leren en werken
KV/K/2 Basisvaardigheden
KV/K/3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping
KV/K/4 Reflectie en kunstdossier

Lichamelijke opvoeding 1

LO1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
LO1/K/2 Basisvaardigheden
LO1/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding
LO1/K/4 Spel
LO1/K/5 Turnen
LO1/K/6 Bewegen op muziek
LO1/K/7 Atletiek
LO1/K/8 Zelfverdediging
LO1/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Lichamelijke opvoeding 2

LO2/K/2 Basisvaardigheden
LO2/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding
LO2/K/4 Spel
LO2/K/5 Turnen
LO2/K/6 Bewegen op muziek
LO2/K/7 Atletiek
LO2/K/8 Zelfverdediging
LO2/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten
LO2/K/10 Bewegen regelen
LO2/K/11 Bewegen en samenleving en gezondheid
LO2/K/12 Beroepspraktijkvorming

Praktijkgericht programma Groen

Domein A: Praktijkgerichte opdrachten
Eindterm 1 - Ontwikkelen van interesses
Eindterm 2 - Ontwikkelen van kwaliteiten

Domein B: Programmaoverstijgende vaardigheden
Eindterm 3 - Sociaal handelen
Eindterm 4 - Samenwerken
Eindterm 5 - Taalvaardigheden
Eindterm 6 - Rekenvaardigheden
Eindterm 7 - Digitale vaardigheden
Eindterm 8 - Analytische denkvaardigheden
Eindterm 9 - Kritische denkvaardigheden
Eindterm 10 - Creatieve denkvaardigheden
Eindterm 11 - Onderzoeken

Domein C: Programmaspecifieke vaardigheden
Eindterm 12 - Ontwerpen van een ruimte
Eindterm 13 - Maken van een product
Eindterm 14 - Adviseren over bedrijfsvoering
Eindterm 15 - Telen van een gewas
Eindterm 16 - Verzorgen van dieren
Eindterm 17 - Produceren van voedingsmiddelen

Beroepsgerichte keuzevakken

De eindtermen voor de beroepsgerichte keuzevakken vind je op de website van Stichting Platforms vmbo:
<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/>